



**Comisia cultură, educație,  
cercetare, tineret, sport și mass-media**

**RAPORT**

**la proiectul de lege cu privire la învățământul dual**

**Lectura a II-a**

**Nr. 96 din 24.03.2022**

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în conformitate cu prevederile art.27 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, a examinat proiectul de lege nr. 96 din 24.03.2022, prezentat de Guvern, și comunică următoarele.

Proiectul de lege supus examinării a fost discutat și aprobat în primă lectură la ședința plenară a Parlamentului din 7 aprilie 2022 și reglementează normele de instruire prin învățământul dual ca formă alternativă de pregătire a elevilor în învățământul profesional tehnic.

Amendamentele și propunerile recepționate au fost examinate de către membrii Comisiei și expuse în sinteza obiecțiilor și propunerilor. Totodată, proiectul de lege a fost redactat cu respectarea normelor tehnicii legislative și a recomandărilor de aspect redacțional. Varianta redactată a proiectului și sinteza sunt anexate și fac parte din prezentul raport.

Drept urmare, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu șapte voturi „pro”, propune proiectul de lege cu privire la instruirea duală nr. 96 din 24.03.2022 spre examinare și adoptare în lectura a doua.

Digitally signed by Nicolaescu-Onofrei Lili  
Date: 2022.04.21 08:37:29 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova



**Președintele Comisiei**

**Liliana NICOLAESCU- ONOFREI**

Executor: M. Șarpe, tel:022820548

E-mail: [maria.sarpe@parlament.md](mailto:maria.sarpe@parlament.md)

## **L E G E**

### **cu privire la învățământul dual**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

#### **Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE**

##### **Articolul 1. Obiectul de reglementare și scopul legii**

(1) Prezenta lege are drept scop reglementarea învățământului dual ca formă de organizare a învățământului profesional tehnic prevăzută de Codul educației nr. 152/2014.

(2) Prezenta lege se aplică cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în Republica Moldova, precum și categoriilor de străini sau apatrizi definiți în conformitate cu legislația privind integrarea străinilor.

##### **Articolul 2. Noțiuni principale**

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

*cheltuieli ale unității în învățământul dual* (în continuare – *cheltuieli ale unității*) – cheltuieli legate de organizarea și realizarea învățământului dual, inclusiv pentru instruirea și retribuirea muncii maestrului-instructor al unității, pentru transport, hrană și cazare, pentru remunerație de formare profesională, pentru materialele necesare formării profesionale a elevilor în cadrul unității în învățământul dual (unelte și/sau materiale consumabile), și alte cheltuieli ordinare și necesare;

*consorțiu* – formă de asociere bazată pe un act juridic încheiat, în scris, între instituția de învățământ profesional tehnic și/sau alte entități de formare profesională

și/sau unități pentru desfășurarea în comun a activităților educaționale și implementarea învățământului dual;

*elev în învățământul dual* (în continuare – *elev*) – elev înmatriculat la studii în cadrul unor programe de formare profesională prin învățământ dual, autorizate și acreditate, care a încheiat un contract de formare profesională în învățământul dual;

*maistru-instructor al instituției de învățământ profesional tehnic* – cadru didactic, salariat al instituției de învățământ profesional tehnic, responsabil de formarea profesională a elevilor;

*maistru-instructor al unității în învățământul dual* (în continuare – *maistru-instructor al unității*) – salariat sau întreprinzător individual care deține competențe corespunzătoare domeniului și programului de formare profesională și care este responsabil de organizarea, desfășurarea și monitorizarea instruirii de profil a elevilor în cadrul unității în învățământul dual;

*remunerație de formare profesională* (în continuare – *remunerație*) – recompensă pecuniară plătită elevului de către unitatea în învățământul dual în temeiul contractului de formare profesională în învățământul dual;

*unitate în învățământul dual* (în continuare – *unitate*) – orice persoană juridică de drept public și/sau de drept privat, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și/sau persoana fizică care îndeplinește condițiile prevăzute de programul corespunzător de formare profesională prin învățământ dual.

### **Articolul 3. Conținutul învățământului dual**

(1) Învățământul dual este o formă de organizare a învățământului profesional tehnic, în cadrul căruia instruirea teoretică se realizează în instituția de învățământ profesional tehnic, iar cea practică – la unitate.

(2) Prin derogare de la alin. (1), instruirea teoretică poate fi realizată și la unitate, în cazul în care acordul de cooperare în învățământul dual prevede acest lucru. În ambele cazuri, instruirea teoretică se realizează conform actelor normative aprobate de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual.

(3) Formarea profesională se realizează prin două componente:

- a) formare inițială, care se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic și în cadrul unității;
- b) formare continuă, care se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic și/sau în cadrul centrelor de formare continuă.

Criteriile de activitate a componentelor formării profesionale se aprobă de către organul central de specialitate în domeniul învățământului dual.

(4) Formarea profesională continuă în învățământul dual se realizează în condiții similare celor de formare profesională inițială în învățământul dual.

(5) Ponderea timpului de instruire în cadrul instituției de învățământ profesional tehnic și în cadrul unității se stabilește în acordul de cooperare în învățământul dual, în conformitate cu programul de formare profesională aprobat de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual. Durata zilnică și săptămânală a instruirii teoretice și practice în învățământul dual nu trebuie să depășească durata normală zilnică și săptămânală a timpului de muncă, stabilită conform legislației.

(6) Scopul învățământului dual rezidă în obținerea de calificări, conform Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova.

(7) Accesul la învățământul dual, durata și conținutul programelor de formare profesională, modul de organizare și desfășurare a examenului de calificare sunt reglementate de actele normative aprobate de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual.

(8) Învățământul dual poate fi desfășurat în condițiile prevăzute de art. 13 în cazul în care beneficiar al acestuia este autoritatea publică. În această situație, constatarea conformității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual nu este obligatorie.

(9) Programele de formare profesională prin învățământ dual și instituțiile de învățământ profesional tehnic se supun procedurii de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și/sau a acreditării de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare ori de către o altă agenție de evaluare externă a calității, înscrisă în Registrul european pentru asigurarea calității în învățământul superior.

(10) În cadrul programelor de formare profesională tehnică secundară (nivelul 3 ISCED) în învățământul dual, timpul de instruire este repartizat în raport de 20–30% din durata normativă a programului în instituția de învățământ și de 70–80% în cadrul unității.

(11) În cadrul programelor de formare profesională tehnică postsecundară (nivelul 4 ISCED) și postsecundară nonterțiară (nivelul 5 ISCED) în învățământul dual, timpul de instruire la unitate nu poate fi mai mic de 50% din durata normativă a programului de studii.

#### **Articolul 4. Caracteristicile învățământului dual**

Învățământul dual are următoarele caracteristici:

- a) este organizat într-un cadru unitar, la inițiativa unității interesate în calitate de potențial angajator, a structurii asociative interesate, a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova sau a instituției de învățământ profesional tehnic;
- b) asigură o formă alternativă de formare profesională, organizată în baza acordului de cooperare în învățământul dual și conform contractului de formare profesională în învățământul dual încheiate cu unitatea, care prevede ca responsabilitate de bază instruirea practică a elevilor;
- c) asigură instruirea practică a elevilor la unitate;
- d) asigură plățirea remunerației lunare elevilor de către unitate;
- e) asigură participarea unității la procesul de evaluare și certificare a competențelor profesionale ale elevilor;
- f) se bazează pe un parteneriat extins, asigurând colaborarea între instituțiile de învățământ profesional tehnic, autoritățile publice, mediul economic și cel asociativ.

#### **Articolul 5. Principiile învățământului dual**

Învățământul dual are la bază următoarele principii:

- a) principiul creării unui parteneriat între părțile implicate în procesul de formare profesională prin învățământ dual, care presupune cooperarea și împărțirea clară a obligațiilor și responsabilităților în vederea asigurării unui proces de învățare de calitate prin muncă, prin implicarea tuturor părților interesate în procesul de planificare, implementare și monitorizare a efectelor învățământului dual, conform cadrului instituțional stabilit;
- b) principiul orientării în carieră și capacității de angajare – dezvoltarea abilităților de gestionare a carierei și oferirea de oportunități mai largi de angajare;
- c) principiul eticii – respectul pentru personalitatea și demnitatea elevului și atingerea obiectivelor educației;
- d) principiul asigurării calității – coordonarea și stabilirea standardelor la toate nivelurile de învățământ dual;
- e) principiul profesionalismului – stabilirea unei relații juridice formale între elev, unitate și instituția de învățământ;
- f) principiul nediscriminării – asigurarea condițiilor egale de acces în învățământul dual, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică, avere, origine socială sau orice alt criteriu similar.

#### **Articolul 6. Obiectivele învățământului dual**

Principalele obiective ale învățământului dual sunt:

- a) asigurarea forței de muncă calificate conform cerințelor sectoarelor de activitate și ale pieței muncii;
- b) contribuția la consolidarea competitivității și dezvoltării economiei Republicii Moldova;
- c) asigurarea oportunităților de angajare după absolvire;
- d) asigurarea condițiilor pentru învățare pe tot parcursul vieții;
- e) promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, cunoștințe fundamentale, competențe și abilități de utilitate directă în profesie și în societate;
- f) asigurarea condițiilor pentru dobândirea și dezvoltarea competențelor profesionale;
- g) asigurarea condițiilor de dezvoltare liberă a individualității umane pentru incluziunea socială, angajarea pe piața muncii și dezvoltarea spiritului antreprenorial.

#### **Articolul 7. Organizarea învățământului dual**

(1) Programul de formare profesională prin învățământ dual se organizează în baza acordului de cooperare în învățământul dual, încheiat între instituția de învățământ profesional tehnic și unitate ori între instituția de învățământ profesional tehnic și/sau centrele de formare profesională și unitate, prin care se stabilesc condițiile de colaborare, drepturile și obligațiile părților.

(2) Raporturile dintre elevi și unitate se întemeiază în baza contractului de formare profesională în învățământul dual.

(3) Procesul de organizare, desfășurare și monitorizare a învățământului dual este stabilit de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual, prin coordonare cu alte autorități publice centrale de specialitate și cu unitatea.

### **Capitolul II**

#### **ATRIBUȚIILE PĂRȚILOR IMPLICATE ÎN PROCESUL DE ORGANIZARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI DUAL**

#### **Articolul 8. Atribuțiile Guvernului în domeniul învățământului dual**

Atribuțiile Guvernului în domeniul învățământului dual sunt următoarele:

- a) aprobă structura Registrului unităților în învățământul dual;
- b) aprobă criteriile privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual.

#### **Articolul 9. Atribuțiile organului central de specialitate în domeniul învățământului dual**

Atribuțiile organului central de specialitate în domeniul învățământului dual sunt următoarele:

- a) elaborează proiecte de acte normative în domeniul învățământului dual și exercită controlul de stat asupra respectării acestora după adoptare;
- b) aprobă actele normative necesare pentru implementarea învățământului dual, conform competențelor atribuite de prezenta lege și de alte acte normative;
- c) aprobă condițiile de formare continuă a maiștrilor-instructori în cadrul unității.

#### **Articolul 10. Atribuțiile Ministerului Economiei în domeniul învățământului dual**

Atribuțiile Ministerului Economiei în domeniul învățământului dual sunt următoarele:

- a) stabilește condițiile de eligibilitate a unității în vederea compensării din bugetul de stat, în proporție de cel mult 50%, a cheltuielilor admise pentru realizarea învățământului dual;
- b) stabilește tipurile de cheltuieli admise pentru compensare unităților care realizează învățământul dual;
- c) gestionează procesul de compensare a cheltuielilor unităților din contul și în limitele alocațiilor aprobate anual în acest scop;
- d) asigură controlul valorificării sumelor compensate din bugetul de stat în acest scop.

#### **Articolul 11. Atribuțiile Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova în domeniul învățământului dual**

(1) Activitatea de suport și monitorizare a învățământului dual este realizată de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

(2) Atribuțiile Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova în domeniul învățământului dual sunt următoarele:

- a) avizează curriculumul la meserie/profesie, specialitate în învățământul dual;
- b) instituie o comisie de verificare a conformității unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual;
- c) întocmește și gestionează registrul unităților în învățământul dual și îl publică pe pagina sa web oficială;
- d) delegă reprezentanți în calitate de membri ai comisiilor de evaluare și calificare în învățământul dual;
- e) acordă suport și asistență unităților interesate sau implicate în realizarea programelor de formare profesională prin învățământ dual;

f) acordă suport și asistență în procesul de încheiere, aplicare sau încetare a contractelor de formare profesională în învățământul dual, la solicitarea elevului sau a unității;

g) acordă suport și asistență unităților în procesul de înființare a consorțiilor.

### **Capitolul III**

## **STATUTUL, DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR IMPLICATE ÎN PROCESUL DE INSTRUIRE PRIN ÎNVĂȚĂMÂNT DUAL**

### **Articolul 12. Statutul, drepturile și obligațiile elevului**

(1) Statutul de elev se obține la data semnării contractului de formare profesională în învățământul dual cu unitatea.

(2) Elevul are următoarele drepturi:

a) să beneficieze de formare profesională, conform curriculumului, în scopul obținerii calificării;

b) să beneficieze de egalitate de șanse;

c) să i se asigure securitatea și sănătatea în muncă, precum și echipamentele de lucru și de protecție necesare;

d) să beneficieze de protecție în cazul lichidării unității, garantându-i-se dreptul la continuarea studiilor;

e) să beneficieze de vacanță pe perioada verii în conformitate cu planul-cadru aprobat de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual;

f) să desfășoare, în perioada vacanței de vară, activități pentru dezvoltarea abilităților sale practice.

(3) Elevul, în perioada studiilor, beneficiază de:

a) bursă lunară, conform cadrului normativ;

b) asigurare obligatorie de asistență medicală, conform prevederilor legale;

c) asigurare socială, în condițiile prevăzute de lege;

d) remunerație, a cărei mărime se negociază de către părți și se stabilește în contractul de formare profesională în învățământul dual, dar nu trebuie să fie mai mică decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real;

e) cazare, în cazul în care instituția de învățământ profesional tehnic sau unitatea dispune de cămin.

(4) Elevul are următoarele obligații:

a) să frecventeze activitățile didactice și să însușească materiile prevăzute de programele de studii;

b) să respecte indicațiile maistrului-instructor al instituției de învățământ profesional tehnic, precum și pe ale maistrului-instructor al unității;



- c) să respecte programul de formare profesională prin învățământ dual;
- d) să respecte contractul de formare profesională în învățământul dual;
- e) să păstreze integritatea materialelor didactice, a fișelor tehnologice, a manualelor, a echipamentului tehnic, a utilajului, precum și a altor bunuri ale unității puse la dispoziția sa în cadrul instruirii.

(5) Alte drepturi și obligații ale elevului, care nu contravin prezentei legi și cadrului normativ, se stabilesc în contractul de formare profesională în învățământul dual.

### **Articolul 13. Statutul, drepturile și obligațiile unității**

(1) Unitatea, împreună cu instituția de învățământ profesional tehnic, asigură organizarea și desfășurarea programului de formare profesională prin învățământ dual.

(2) Unitatea îi oferă elevului instruirea practică de profil pentru a asigura calificarea profesională a acestuia.

(3) Unitatea are următoarele obligații:

- a) să asigure condițiile corespunzătoare pentru instruirea practică a elevului;
- b) să-i plătească elevului, pe perioada formării profesionale în cadrul unității, remunerație, a cărei mărime nu poate fi mai mică decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real;
- c) să asigure condițiile necesare pentru ca maestrul-instructor al unității să-și îndeplinească sarcinile în ceea ce privește instruirea practică a elevului;
- d) să instruiască elevul în materie de securitate și sănătate în muncă;
- e) să participe, împreună cu instituția de învățământ profesional tehnic, la soluționarea situațiilor de conflict;
- f) să informeze instituția de învățământ profesional tehnic cu privire la evoluția și modul de realizare a planului de învățământ;
- g) să-i asigure elevului continuitate în formarea profesională pe durata contractului de formare profesională în învățământul dual;
- h) să respecte planul de învățământ și să asigure condițiile necesare pentru ca obiectivul procesului de formare profesională să fie atins în perioada contractului de formare profesională în învățământul dual;
- i) să desemneze o persoană calificată pentru a exercita funcția de maestru-instructor al unității;
- j) să nu antreneze elevul în activități care nu corespund calificării pentru care se pregătește;
- k) să-i asigure elevului dreptul la frecventarea cursurilor la instituția de învățământ profesional tehnic;
- l) să-i elibereze elevului, la cerere, o referință privind realizarea instruirii în

cadrul programului de formare profesională prin învățământ dual;

m) să participe la pregătirea, organizarea și desfășurarea examenului de calificare;

n) să pună la dispoziția elevului, în mod gratuit, materialele necesare pentru instruirea practică la unitate;

o) să asigure condiții corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă;

p) să-i asigure elevului pe perioada instruirii, după posibilitate, cazare, transport și hrană, cu titlu gratuit;

q) să permită, la cerere, accesul reprezentanților instituției de învățământ profesional tehnic, ai Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, ai organului central de specialitate în domeniul învățământului dual la locul de instruire a elevului;

r) să preavizeze instituția de învățământ profesional tehnic și elevul în cazul apariției unor impedimente de asigurare a instruirii profesionale a elevului în cadrul unității;

s) să asigure procesul de formare și certificare a maiștrilor-instructori ai unității conform regulamentului aprobat de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual.

(4) Unitatea are următoarele drepturi:

a) să stabilească sarcinile corespunzătoare pentru fiecare elev în condițiile planului de învățământ;

b) să exercite controlul asupra modului de îndeplinire a sarcinilor de către elev în limitele stabilite de contractul de formare profesională în învățământul dual;

c) să informeze instituția de învățământ profesional tehnic cu privire la nerespectarea de către elev a contractului de formare profesională în învățământul dual;

d) să stabilească metodele și criteriile de selecție a elevilor cărora li se va propune, la finalizarea programului de formare prin învățământ dual, angajare în cadrul unității, cu încheierea contractelor individuale de muncă în condițiile prevăzute de Codul muncii;

e) să încheie cu elevii, la finalizarea programului de formare profesională prin învățământ dual, contracte individuale de muncă în condițiile prevăzute de Codul muncii.

(5) Acordul de cooperare în învățământul dual și contractul de formare profesională în învățământul dual pot prevedea drepturi și obligații care nu contravin scopului și principiilor prezentei legi.

**Articolul 14.** Statutul, drepturile și obligațiile instituției de învățământ profesional tehnic în învățământul dual

(1) Statutul instituțiilor de învățământ profesional tehnic în învățământul dual este reglementat de titlul IV al Codului educației nr. 152/2014.

(2) Instituția de învățământ profesional tehnic are următoarele drepturi:

- a) să elaboreze și să aplice procedura de admitere a candidaților la studii în învățământul dual;
- b) să elaboreze planul de învățământ și curriculumul în parteneriat cu unitatea;
- c) să organizeze și să deruleze procesul de instruire a elevilor conform planului de învățământ;
- d) să organizeze și să desfășoare examenul de calificare profesională a elevilor.

(3) Instituția de învățământ profesional tehnic are următoarele obligații:

- a) să le asigure elevilor instruirea teoretică, precum și instruirea generală și opțională în conformitate cu experiența și cunoștințele acumulate pe parcursul desfășurării programului de formare profesională prin învățământ dual și să informeze părinții/reprezentantul legal cu privire la reușita lor;
- b) să desemneze un maestru-instructor pentru fiecare grupă de elevi, responsabil pentru monitorizarea instruirii profesionale desfășurate la unitate;
- c) să asigure, în colaborare cu unitățile, organizarea și desfășurarea examenului de calificare profesională a elevilor;
- d) să asigure condițiile necesare pentru evaluarea elevilor în cadrul examenului de calificare;
- e) să suporte cheltuielile necesare pentru formarea profesională a elevilor;
- f) să organizeze și să efectueze evaluarea nivelului de formare a competențelor elevilor, în colaborare cu unitățile, conform actelor normative aprobate de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual;
- g) să țină evidența elevilor înscriși la programele de formare profesională prin învățământ dual și a contractelor de formare profesională în învățământul dual;
- h) să monitorizeze frecvența elevilor la ore;
- i) să organizeze procesul de recuperare de către elevi a orelor la care au absentat, precum și procesul de remediere în cazul elevilor cu progres întârziat, inclusiv prin diverse măsuri de suport.

#### **Articolul 15. Maistrul-instructor al instituției de învățământ profesional tehnic**

(1) Maistrul-instructor al instituției de învățământ profesional tehnic asigură organizarea, desfășurarea și monitorizarea procesului de formare profesională a elevilor în cadrul instituției.

(2) Maistrul-instructor al instituției de învățământ profesional tehnic colaborează cu maistrul-instructor al unității în vederea coordonării și monitorizării procesului de formare profesională a elevilor în cadrul unității.

(3) Atribuțiile maistrului-instructor al instituției de învățământ se stabilesc de către instituția de învățământ profesional tehnic la care acesta activează.

#### **Articolul 16. Maistrul-instructor al unității**

(1) Maistrul-instructor al unității reprezintă persoana care ghidează elevul în procesul de formare profesională în cadrul unității.

(2) Maistrul-instructor al unității este obligat să dețină cel puțin 20 de credite de studii de formare psihopedagogică în cadrul instituțiilor autorizate provizoriu sau acreditate.

(3) Maistrul-instructor al unității colaborează cu maistrul-instructor al instituției de învățământ profesional tehnic în vederea asigurării instruirii profesionale a elevilor.

(4) Maistrul-instructor al unității are următoarele atribuții:

- a) participă, în comun cu instituția de învățământ profesional tehnic, la elaborarea curriculumului;
- b) ghidează elevul în procesul de formare profesională la unitate, inclusiv prin asigurarea procesului de instruire practică cu materiale didactice, fișe tehnologice, manuale și echipament tehnic, puse la dispoziție de instituția de învățământ profesional tehnic și, după caz, de unitate;
- c) elaborează și monitorizează implementarea planului de instruire a elevului în cadrul unității;
- d) elaborează raportul final cu privire la pregătirea elevului;
- e) propune instituției de învățământ profesional tehnic și unității modificări în planul de instruire a elevului în funcție de performanțele lui și de activitatea prestată de el la unitate;
- f) poate participa, după finalizarea programelor de formare profesională prin învățământ dual, la elaborarea subiectelor pentru probele practice din cadrul examenului de calificare;
- g) alte atribuții stabilite de contractul de formare profesională în învățământul dual, încheiat cu unitatea la care acesta este angajat și de cadrul normativ din domeniu.

(5) Maistrul-instructor al unității poate instrui concomitent cel mult 15 elevi.

## **Capitolul IV**

### **CONDIȚII PRIVIND IMPLEMENTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI DUAL**

#### **Articolul 17. Acordul de cooperare în învățământul dual**

(1) Acordul de cooperare în învățământul dual se încheie în formă scrisă între instituția de învățământ profesional tehnic și unitate sau între instituția de învățământ profesional tehnic și/sau centrele de formare profesională și unitate.

(2) Acordul de cooperare în învățământul dual se încheie în condițiile în care unitatea satisface condițiile pentru organizarea programului de formare profesională prin învățământ dual.

(3) Acordul de cooperare în învățământul dual trebuie să conțină următoarele clauze:

- a) părțile acordului;
- b) obiectul acordului – profilul educațional;
- c) planul de instruire teoretică și practică;
- d) locul și timpul de desfășurare a instruirii teoretice și practice a elevului;
- e) durata acordului;
- f) drepturile și obligațiile instituției de învățământ profesional tehnic și ale maiștrilor-instructori în învățământul profesional tehnic;
- g) drepturile și obligațiile unității și ale maiștrilor-instructori ai unității;
- h) repartizarea orelor teoretice și practice;
- i) numărul de locuri alocate pentru instruire pe calificări;
- j) răspunderea părților privind asigurarea calității desfășurării programului de formare profesională prin învățământ dual;
- k) condițiile de rezoluțiune și încetare a acordului de cooperare în învățământul dual;
- l) modul de soluționare a litigiilor;
- m) data și semnăturile părților contractante.

(4) Acordul de cooperare în învățământul dual poate fi completat și cu alte clauze convenite de părți, cu condiția ca acestea să nu contravină reglementărilor prezentei legi și ale altor acte normative.

#### **Articolul 18. Contractul de formare profesională în învățământul dual**

(1) Contractul de formare profesională în învățământul dual se încheie în formă scrisă între unitate și elev.

(2) Prin semnarea contractului de formare profesională în învățământul dual, elevul se obligă să urmeze programul de formare profesională, iar unitatea se obligă

să-i asigure elevului condițiile necesare formării profesionale, cu respectarea cerințelor de securitate și sănătate în muncă, precum și plata remunerației.

(3) Contractul de formare profesională în învățământul dual trebuie să conțină următoarele clauze:

- a) părțile contractului;
- b) obiectul contractului;
- c) locul și timpul de desfășurare a instruirii profesionale a elevului;
- d) durata contractului;
- e) drepturile și obligațiile unității în învățământul dual și ale elevului;
- f) remunerația;
- g) condițiile de rezoluțiune și încetare a contractului;
- h) modul de soluționare a litigiilor;
- i) data și semnăturile părților contractante.

(4) Contractul de formare profesională în învățământul dual poate fi completat și cu alte clauze convenite de părți, cu condiția ca acestea să nu contravină reglementărilor prezentei legi și ale altor acte normative.

(5) Contractul de formare profesională în învățământul dual se încheie pentru o perioadă determinată, de minimum un an și de maximum 3 ani, în funcție de prevederile programului de formare profesională prin învățământ dual, aprobat de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual.

(6) Este interzisă încadrarea în programe de formare profesională tehnică prin învățământ dual a elevilor în vârstă de până la 18 ani pentru funcțiile/lucrările cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase proscrie acestora, conform legislației.

(7) Raporturilor care decurg din contractul de formare profesională în învățământul dual li se aplică prevederile legislației muncii și ale legislației civile în măsura în care nu contravin prezentei legi și legislației privind securitatea și sănătatea în muncă.

### **Articolul 19. Comisia de verificare a conformității**

(1) Comisia de verificare a conformității constată capacitatea unității de a satisface condițiile pentru organizarea programului de formare profesională prin învățământ dual și competențele generice și profesionale potrivit criteriilor privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual.

(2) Comisia de verificare a conformității elaborează și remite instituției de

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

**PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI**

**Sinteza**  
**amendamentelor, obiectiilor și propunerilor la proiectul de lege cu privire la învățământul dual**  
**Nr. 96 din 24.03.2022**

Nr.	Textul părții constitutive a proiectului de lege	Autorul amendamentului, propunerii, obiectiei	Conținutul amendamentului	Rezultatul examinării în ședința Comisiei sesizate în fond
1.	Proiectul legii cu privire la învățământul dual nr. 96 din 24.03.2022.	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	A fost propus de a include normele cu privire la instruirea duală în Codul educației, într-un capitol separat al Titlului IV „Învățământul profesional tehnic”. În viziunea direcției juridice, aceasta va duce la sistematizarea complexă, într-o concepție unitară a normelor juridice care definesc obiectul de reglementare a învățământului dual, atribuțiile părților implicate în procesul de organizare a învățământului dual, statutul, drepturile și obligațiile părților implicate în procesul de instruire prin învățământul dual, condiții privind implementarea învățământului dual, realizându-se prin cuprinderea lor într-un singur act normativ-Codul educației al Republicii Moldova nr. 152-2014.	Nu se acceptă. Pentru asigurarea implementării eficiente a reglementărilor detaliate ce se referă la programele de formare profesională prin învățământul dual, în special a celor ce țin de formarea în cadrul unității, se impune reglementarea acestor raporturi prin intermediul unei legi distincte.
2.	<b>Articolul 13.</b> Statutul, drepturile și obligațiile unității (3) Unitatea are următoarele obligații: s) să asigure procesul de formare și certificare a maiștrilor-instructori ai unității conform regulamentului aprobat de organul central de specialitate în domeniul învățământului dual.	Deputat Maria Gonța	A fost propus ca la capitolul III- Statutul , drepturile și obligațiile părților implicate în procesul de instruire prin învățământul dual, la art. 13, alin. (3) după lit. s) se introduce o nouă literă, lit.t) cu următorul conținut „să achite cheltuieli pentru asigurări de răspundere civilă în cazul unor eventuale accidente, daune sau vătămături corporale generate în timpul pregătirii practice la unitate” .	Se acceptă.





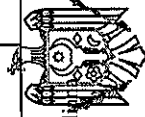
5.	<p><b>Articolul 3.</b> Conținutul învățământului dual</p> <p>(3) Formarea profesională se realizează prin două componente:</p> <p>b) formare continuă care se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic și/sau centre de formare continuă.</p> <p>(8) Învățământul dual poate fi desfășurat în condițiile prevăzute de articolul 13, în cazul în care beneficiar este autoritatea publică. În această situație, constatarea conformității pentru participarea în procesul de formare profesională prin învățământ dual nu este obligatorie.</p>	<p>Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art. 3</p> <p>-La alin.(3) lit. b), în vederea respectării regulilor de sistematizare și structurare a normelor actului legislativ, precum și ale succesiunii logice, se propune ca norma expusă în propoziția a doua de la lit. b) să fie expusă într-un alineat separat al art. 3 din proiect.</p> <p>-La alin. (8), textul alineatului necesită a fi revăzut pentru a corespunde stilului juridic/stilului oficial administrativ al actelor normative.</p> <p>Se atrage atenție la norma de trimitere „articolul 13” care necesită a fi concretizată. Nu este clar la care act normativ se face trimitere. Totodată, este necesar de a concretiza și cu referire la autoritatea publică, reieșind din faptul că noțiunea de „autoritate publică” este una vastă, precum și din faptul că instituțiile de învățământ profesional tehnic sânt subordonate Ministerului Educației și Cercetării și, după caz, organelor centrale de resort.</p> <p>În textul propoziției a doua, sintagma „în această situație” se va exclude, fiind de prisos.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se propune de completat cu textul „din prezenta lege”.</p> <p>Se acceptă</p>
6.	<p><b>Capitolul II</b></p> <p><b>ATRIBUȚIILE PĂRȚILOR IMPLICATE ÎN PROCESUL DE ORGANIZARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI DUAL</b></p>	<p>Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului</p>	<p>-Denumirea Capitolului II din proiect necesită a fi revăzută și modificată pentru a corespunde stilului juridic al actelor normative. Se atrage atenție, la sintagma „părților implicate”, care nu este utilizată corect și trezește un șir de confuzii. Se propune următoarea formulare: „Atribuțiile autorităților publice în domeniul organizării învățământului dual”. În acest sens, este necesar de a fi revăzută și denumirea Capitolului III din proiect.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În cap. II și III nu sunt vizate doar autoritățile publice.</p>

7.	<b>Articolul 9.</b> Atribuțiile organului central de specialitate în domeniul învățământului dual	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	<p>La art. 9</p> <p>-Reieșind din faptul că în proiect sunt utilizate denumirile instituțiilor implicate în procesul de organizare a învățământului dual, este necesar de a denumi expres și organul central de specialitate în domeniul învățământului dual, atât în titlul art. 9, precum și în textul acestuia.</p> <p><i>Obiecția este valabilă pentru întregul text al proiectului.</i></p>	Se acceptă.
8.	<p><b>Articolul 12.</b> Statutul, drepturile și obligațiile elevului în învățământul dual</p> <p>(2) Elevul în învățământul dual are următoarele drepturi:</p> <p>b) să beneficieze de egalitate de șanse;</p>	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	<p>La art. 12</p> <p>-Textul alin.(2) se va redacta ținând cont de regulile stabilite la art. 54 din Legea nr.100/2017. Din debutul enumerărilor, se vor exclude cuvintele „să beneficieze ele”.</p> <p>-Se atrage atenție la dispoziția de la lit. b) „să beneficieze de egalitate de șanse”, care necesită a fi revăzută în contextul principiului nediscriminării, expus la art.5 lit. f) din proiect.</p> <p>-Se menționează că potrivit tehnicii legislative, în dispozițiile de conținut ale actului normativ, verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent, forma afirmativă.</p> <p><i>Obiecția este valabilă pentru întregul text al proiectului.</i></p>	<p>Se acceptă .</p> <p>Modificarea alin (2) li. b) în următoarea redacție ”condiții egale de acces în învățământul dual”</p>
9.	<p><b>Articolul 13.</b> Statutul, drepturile și obligațiile unității</p> <p>(4) Unitatea are următoarele drepturi:</p> <p>(3) Unitatea are următoarele obligații:</p> <p>c) să asigure condițiile necesare pentru ca maestrul-instructor al unității</p>	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	<p>La art. 13</p> <p>-În vederea respectării regulilor de sistematizare și structurare a normelor actului legislativ, precum și ale succesiunii logice, se propune ca dispozițiile alin. (4) privind drepturile unității să fie situate înaintea dispozițiilor ce se referă la obligațiile unității.</p> <p>-La alin.(3) lit. c), cuvintele „în ceea ce privește” se vor substitui prin cuvintele „cu privire la” .</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

	să-și îndeplinească sarcinile în ceea ce privește instruirea practică a elevului;		<p>-Pornind de la norma alin.(1) al art.17 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008, potrivit căreia „Angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub formă de informații, instrucțiuni și/sau lecții”, se propune de a redacta dispozițiile lit. d) alin. (3), în sensul stabilirii expres a obligativității unității de a asigura condiții pentru fiecare elev să primească o instruire suficientă, adecvată, teoretică și practică în domeniul securității și sănătății în muncă.</p> <p>-La alin.(4) lit. d) și e), numărul și anul adoptării Codului muncii se vor exclude. Potrivit regulilor stabilite de Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, în cazul codurilor, dacă referința este una generală, fără trimitere la un element structural al acestora, numărul și anul adoptării nu se indică.</p> <p><i>Obiecția este valabilă pentru întregul text al proiectului.</i></p>	Se acceptă modificarea alin (3) lit. d) în următoarea redacție „să asigure instruirea teoretică și practică a elevilor în domeniul securității și sănătății în muncă”
10.	<p><b>Articolul 16.</b> Maistrul-instructor al unității</p> <p>(1) Maistrul-instructor al unității reprezintă persoana care ghidează elevul în învățământul dual în activitatea sa de formare profesională în cadrul unității.</p>	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	<p>La art. 16</p> <p>-La alin. (1) cuvintele „reprezintă persoana care” se vor exclude, deoarece semnificația noțiunii „maistrul-instructor al unității” este definită la art. 2 din proiect. Cuvântul „Maistru” se va substitui prin cuvântul „Maistrul”.</p>	Se acceptă.
11.	<p><b>Articolul 17.</b> Acordul de cooperare în învățământul dual</p> <p>(3) Acordul de cooperare în învățământul dual trebuie să conțină următoarele clauze:</p> <p><b>Articolul 18.</b> Contractul de formare profesională în învățământul dual</p>	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	<p>La art. 17</p> <p>-La alin. (3), în textul dispoziției introductive, cuvintele „trebuie să conțină” se va substitui prin cuvintele „va conține”.</p> <p>Obiecția este valabilă și pentru alin. (3) al art.18 din proiect.</p>	Se acceptă.

	(3) Contractul de formare profesională în învățământul dual trebuie să conțină următoarele clauze:			
12.	<p><b>Articolul 18.</b> Contractul de formare profesională în învățământul dual</p> <p>(2) Prin contractul de formare profesională în învățământul dual, elevul se obligă să urmeze formarea profesională, iar unitatea se obligă să asigure elevului condițiile necesare formării profesionale, inclusiv condiții de sănătate și securitate în muncă, precum și plata remunerației.</p>	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	<p>La art. 18</p> <p>-Textul alin.(2) se propune a fi redactat. Se atrage atenție la expresia „se obligă să asigure elevului (...), inclusiv condiții de sănătate și securitate în muncă”.</p> <p>Potrivit art. 224 din Codul muncii, organizarea securității și sănătății în muncă se efectuează în conformitate cu Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008. Astfel, potrivit art.9 alin.(i) din Legea supra, „Angajatorul este obligat să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată”.</p> <p>Prin urmare, se propune de a substitui la alin. (2) textul „inclusiv condiții de sănătate și securitate în muncă” prin textul „să asigure securitatea și sănătatea elevului sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată”.</p>	Se acceptă.
13.	<p><b>Articolul 19.</b> Comisia de verificare a conformității</p> <p>(1) Comisia de verificare a conformității constată capacitatea unității de a satisface condițiile pentru organizarea programului de formare profesională prin învățământ dual și competențele generice și criteriile privind conformitatea unității pentru participarea în procesul de formare profesională prin învățământ dual.</p> <p>(2) Comisia de verificare a conformității elaborează și remite instituției de învățământ profesional tehnic un raport privind conformitatea unității care intenționează să participe în procesul de formare profesională prin învățământ dual</p>	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	<p>La art. 19</p> <p>-Potrivit reglementărilor art. 19, se constată că prin prezentul proiect de lege se instituie Comisia de verificare a conformității, care va constata capacitatea unității de a satisface condițiile pentru organizarea programului de formare profesională prin învățământ dual și competențele generice și profesionale în conformitate cu criteriile privind conformitatea unității pentru participarea în procesul de formare profesională prin învățământ dual.</p> <p>Se atenționează asupra faptului că, întru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform prevederilor art. 11 alin. (2) lit. b) Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova instituie Comisia de verificare a conformității.</p> <p>Nu se consideră necesar de a interveni cu reglementări suplimentare asupra statutului Comisiei de verificare a conformității.</p>

	și notifică despre aceasta organul central de specialitate în domeniul învățământului dual. (3) În cazul în care unitatea nu întrunește condițiile pentru a asigura instruirea completă conform programului de formare profesională în învățământul dual, aceasta se poate asocia în consorții. Respectarea de către consorții a conformității în cadrul procesului de creare a acestora va fi verificată de către Comisia de verificare a conformității.		coruptibilitate, odată cu constituirea unei structuri noi, în proiectul actului normativ este necesar de a prevedea expres statutul acesteia, atribuțiile de bază ale acestei structuri, de a indica în subordinea cui funcționează, statutul de personal, condițiile, criteriile de selectare și rigorile stabilite față de candidați (studii, stagiu, incompatibilități, etc.), sursele de salarizare, etc. Prin urmare, textul proiectului necesită a fi completat cu reglementări exprese referitor la statutul juridic a Comisiei de verificare a conformității.	
14.	<b>Articolul 21. Finanțarea învățământului dual</b> (2) Instituția de învățământ profesional tehnic, în baza surselor de finanțare oferite în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr. 154/2014, asigură condițiile necesare pentru formarea profesională a elevului în învățământul dual, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale altor acte normative adoptate de Guvern;	Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	La art. 21 -La alin.(2), se atrage atenție la numărul greșit al Codului educației. Potrivit regulilor stabilite de Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, în cazul codurilor, dacă referința este una generală, fără trimitere la un element structural al acestora, numărul și anul adoptării nu se indică.	Se acceptă.
15.		Direcția generală juridică a secretariatului Parlamentului	Cu referire la gruparea elementelor structurale ale proiectului actului normativ supus avizării, reieșind din prevederile art. 53 din Legea nr. 100/2017 și a regulilor stabilite de Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, se constată că articolele acestuia pot fi grupate în secțiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe.	Se acceptă.



Digitally signed by Nicolaescu-Onofrei Liliana  
Date: 2022.04.21 07:52:51 EEST  
Reason: MoldSign Signature  
Location: Moldova

**Președintele Comisiei**

**Liliana NICOLAESCU-ONOFREI**